

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr. J.H.M. Klinkhamer

BEL/IOT

Telefoonnummer +31235144179

klinkhamerj@noord-holland.nl

INGEKOMEN 14 JAN. 2019

1 | 5

**Betreft: Initiatiefvoorstel GroenLinks en Partij voor de Dieren NH
'Naar een toekomst zonder (plastic) zwerfafval'**

Verzenddatum

14 JAN. 2019

Kenmerk

1157979/1161235

Uw kenmerk

1157979/1157981

Geachte leden,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het initiatiefvoorstel 'Naar een toekomst zonder (plastic) zwerfafval' van de fracties van GroenLinks en Partij voor de Dieren Noord-Holland. Het initiatiefvoorstel omvat een twaalfstal voorstellen waarmee de provincie Noord-Holland een bijdrage kan leveren aan het voorkomen en verminderen van (plastic) zwerfafval. Wij onderschrijven dat (plastic) zwerfvuil een probleem vormt voor het milieu doordat dit niet- of slecht afbreekbaar is.

De verantwoordelijkheid van de provincie voor het terugdringen en verwijderen van (zwerf)afval in de openbare ruimte beperkt zich echter tot de (vaar)wegen die bij haar in eigendom en beheer zijn. Het beschikbare budget is hierop afgestemd.

In deze brief gaan wij in op de twaalf voorstellen genoemd in het initiatiefvoorstel.

Voorstel 1: De provincie hanteert overal het hoogste kwaliteitsniveau om zwerfafval tot een absoluut minimum terug te brengen;

Verwijderen van zwerfafval langs provinciale (vaar)wegen is opgenomen als onderdeel van de verschillende gebiedscontracten (vaar)wegen die zijn afgesloten. De huidige, door PS vastgestelde kwaliteitsniveaus (zoals omschreven in uw initiatiefvoorstel) met het daaraan gekoppelde beschikbare budget, vormen het uitvoeringskader.

Voorstel 2: Er wordt een schouw opgezet langs provinciale (water)wegen, weilanden en bushaltes om pijnpunten in de infrastructuur te identificeren;

Er wordt geen schouw georganiseerd om 'pijnpunten' in de infrastructuur te identificeren. Reden hiervoor is dat dit niet past in de gehanteerde werkwijze van de gebiedscontracten. De contracten zijn gebaseerd op het schoonheidsniveau/kwaliteitsniveau waaraan moet worden voldaan. De gebiedsaannemer/contractant moet op basis van het gebiedscontract voldoen aan het afgesproken kwaliteitsniveau en is binnen de afspraken van het contract vrij om zelf te bepalen hoe dit te bereiken. Er wordt in de gebiedscontracten dus niet direct gestuurd op

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk nummer 34362354
Btw nummer NL.0010.03.124.B.08

maatregelen zoals op bijvoorbeeld de locaties waar afvalbakken moeten worden geplaatst.

Voorstel 3: De provincie neemt een regisserende rol en stelt in goed overleg een richtlijn op voor de aanpak van zwerfafval voor alle gemeenten in de provincie Noord-Holland;

Gegeven de bestaande structuur en afspraken omtrent verantwoordelijkheden is een provinciale regisserende rol op het beleidsterrein van (zwerf)afval richting gemeenten niet van toegevoegde waarde. De Rijksoverheid geeft invulling aan deze rol. Van oudsher ligt de verantwoordelijkheid voor het verwijderen van (zwerf)afval in de openbare ruimte bij gemeenten en (water)wegbeheerders. Vanaf 2002 heeft de Rijksoverheid samen met de VNG afspraken gemaakt met het verpakkende bedrijfsleven, wat heeft geresulteerd in verschillende convenanten en actieprogramma's. In 2012 is de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 gesloten tussen het toenmalige Ministerie van Infrastructuur en Milieu, VNG en het verpakkende bedrijfsleven. Deze overeenkomst vormt de basis voor de oprichting van het Afvalfonds Verpakkingen en de hieronder vallende organisaties die zich bezighouden met recycling (Nedvang), opbouw en delen van kennis (Kennisinstituut Duurzaam Verpakken- KIDV (ondernemers)) en zwerfafval (Stichting Nederland Schoon (gemeenten en consument)).

Voorstel 4: Er wordt een digitaal netwerk opgezet voor kennisdeling waarin o.a. succesvolle oplossingen m.b.t. zwerfafval kunnen worden gedeeld, zodat niet iedere gemeente of provincie opnieuw het wiel hoeft uit te vinden;

Er zijn al meerdere bestaande digitale netwerken voor kennisdeling. Rijkswaterstaat en de NVRD (Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement) ondersteunen de gemeenten. Stichting Nederland Schoon biedt gemeenten en burgers activiteiten gericht op gedragsbeïnvloeding, schonen en kennisdeling. De Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement (NVRD) verenigt de Nederlandse gemeenten en hun publieke bedrijven die verantwoordelijk zijn voor het afvalbeheer en het beheer van de openbare ruimte. Daarnaast is er het Kennisplatform VANG waar kennisuitwisseling op het vlak van afvalbeheer plaatsvindt. Er zijn bestaande netwerken van kennisdeling. Versnippering door uitbreiding met nieuwe netwerken, geïnitieerd door de provincie, is niet van toegevoegde waarde en past niet binnen onze rol. Vanuit Rijkswaterstaat en NVRD en VNG wordt dit bevestigd.

Voorstel 5: Er komt een jaarlijkse provinciale prijs voor een initiatief met betrekking tot (zwerf)afvalreductie en preventie. Zo kan bijzondere inzet van burgers of bedrijven voor geheel Noord-Holland beter zichtbaar worden en anderen stimuleren hun bijdragen te blijven of te gaan leveren;

Instellen van een prijs met betrekking tot (zwerf)afvalreductie en preventie ligt in de lijn van Rijkswaterstaat en NVRD om op te pakken met gemeenten omdat dit aansluit bij het taakveld waarop beide organisaties actief zijn. Rijkswaterstaat, de NVRD en Nederland Schoon werken samen aan de Landelijke Aanpak Zwerfafval (LAZ). Het belangrijkste doel van deze samenwerking is tot een effectieve

zwerfafvalaanpak te komen. Alle activiteiten van de LAZ zijn gericht op gedragsbeïnvloeding en het ondersteunen van partijen bij hun zwerfafvalaanpak. Thema's waarop de LAZ zich in haar aanpak richt zijn: participatie en publieksactivatie, beheer en inrichting van de openbare ruimte, aanpak centrumgebieden, verkeer en vervoer, vrije tijd en jeugd. Er vindt kennisdeling plaats over initiatieven en mogelijkheden.

Voorstel 6: De provincie stelt budget beschikbaar om kansrijke initiatieven te ondersteunen die bijdragen aan het oplossen van de problemen rond (plastic) zwerfafval;

De rol van de provincie ligt bij het beheer van de openbare ruimte langs provinciale (vaar)wegen. Initiatieven van derden met betrekking tot bewustwording en verminderen van zwerfafval worden door de provincie Noord-Holland gewaardeerd. Zo heeft medeondertekening van de Statiegeldalliantie plaatsgevonden en wordt het initiatief van de Stichting Hildebrandmonument ondersteund. Laatstgenoemd initiatief betreft de inrichting van een tijdelijke beeldgalerij langs de Dreef en de Fonteinlaan in Haarlem met als thema circulair denken. Dit ter bevordering van de bewustwording. Wanneer er particuliere initiatieven zijn voor opruimacties langs (vaar)wegen in beheer bij de provincie, zijn wij graag bereid te kijken op welke manier deze zijn in te passen in de lopende gebiedscontracten.

Voorstel 7: De provincie faciliteert initiatieven voor opruimacties langs provinciale (vaar)wegen;

Op het moment dat er vraag vanuit het publiek is, staan wij hiervoor open en zal worden bezien hoe dit is in te passen binnen de bestaande gebiedscontracten.

Voorstel 8: De provincie sluit zich aan bij landelijke opschoondagen;

In overleg met de contractanten die het bermbeheer voor de provincie uitvoeren zal worden bezien of, en op welke wijze, in 2019 is aan te sluiten bij de landelijke opschoondagen.

Voorstel 9: De provincie gaat aan tafel met de terrein beherende organisaties om de mogelijkheden te bespreken hoe mensen tijdens het sporten of recreëren kunnen bijdragen aan het opruimen van zwerfafval;

In het overleg met terreinbeherende organisaties zal dit idee worden voorgelegd.

Voorstel 10: De provincie kan bijvoorbeeld samen met de VNG een lobby starten richting het Rijk om continuïteit op lopende programma's (zoals de zwerfafvalvergoeding) te behouden;

Logischer is het dat gemeenten samen met de VNG en NVRD het initiatief nemen een lobby te starten richting het Rijk over continuïteit in lopende programma's. Overigens hebben VNG en NVRD regulier overleg met Rijkswaterstaat over dit punt namens de gemeenten die zij vertegenwoordigen.

Voorstel 11: Provincie Noord-Holland spreekt, naar voorbeeld van Gelderland, de ambitie uit om een afvalloze provincie te worden en zoekt daarvoor de samenwerking met o.a. gemeenten;

De provincie Noord-Holland zet in op optimale duurzaamheid binnen haar eigen taken. Voor wat betreft praktische invulling wijkt deze aanpak overigens niet veel af van die van de provincie Gelderland.

Voorstel 12: Het intern gebruik van single-use plastic, zoals bekens, borden et cetera, wordt beëindigd;

Duurzaamheid is een belangrijk selectiecriteria dat Facility Management gebruikt bij de aanbesteding van diensten en goederen. Bij de aanbesteding van de koffieautomaten is dit ook uitgangspunt geweest. Sinds eind 2015 maakt de provincie bij de koffieautomaten gebruik van de meest duurzame koffiebekers, gemaakt van rietsuikervezel (restafval namelijk suikerriet). Hiermee is een grote stap gemaakt op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Deze beker is gemaakt van rietsuikerpapier in plaats van het voorheen gebruikte FSC-papier. Voor de productie van de beker zijn geen nieuwe grondstoffen nodig en bij het productieproces wordt gebruik gemaakt van groene energie. Hierdoor is de productie praktisch CO₂ neutraal. De milieuvriendelijke beker is bedrukt met inkt op basis van de Cradle 2 Cradle-gedachte. De beker is 100% composteerbaar. Sinds 2015 is op de hoofdlocaties Houtplein en Dreef 3 veel geïnvesteerd in faciliteiten om de bekens apart in te zamelen en apart af te voeren voor verwerking tot compost.

Het gebruik van roerstaafjes is beperkt omdat bij de koffieautomaat de keuze voor toevoeging van melk en suiker gemaakt kan worden. Het apart toevoegen en roeren van deze ingrediënten is niet nodig. Overigens zullen de nu gebruikte recycled plastic roerstaafjes met ingang van januari 2019 worden vervangen door roerstaafjes van ongelamineerd hout.

De koffiebar op het Houtplein maakt ook gebruik van rietsuikervezelbekers zodat we één stroom koffiebekers in het gebouw hebben. Op de locaties Dreef 3 en Paviljoenslaan 1 wordt voor de vergaderservice voor het bestuur gebruik gemaakt van porselein. In het bedrijfsrestaurant en bij de koffiebar worden ook disposables ingezet, hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van recyclebare disposables. Zo zijn er papieren gebaksbordjes en bamboebordjes. Wanneer plastic disposables worden ingezet (vorken, messen, lepels) zijn deze van gerecycled materiaal. In het gebouw zijn op verschillende plekken faciliteiten aanwezig om afval gescheiden in te zamelen, zo ook voor het plastic afval. Afvalstromen kunnen zo gescheiden worden afgevoerd en op een duurzame manier worden verwerkt en waar mogelijk opnieuw ingezet.

De huidige toegepaste variant wordt op basis van voorgaande informatie op dit moment als de meest duurzame gezien.

Facility Management neemt duurzaamheid in al haar contracten met leveranciers mee. Offrerende partijen wordt gevraagd op de minimum eisen extra prestaties te leveren en te omschrijven op welke wijze zij tot een zo duurzaam mogelijke voorziening komen. Gedurende de looptijd van het contract wordt met de leverancier gekeken welke duurzaamheidsontwikkelingen er zijn en of/hoe deze kunnen worden toegepast binnen het contract.

Wij bedanken de fracties van GroenLinks en Partij voor de Dieren Noord-Holland voor het initiatiefvoorstel 'Naar een toekomst zonder (plastic) zwerfafval'. Indien er particulier initiatief is voor opruimacties van zwerfafval langs provinciale (vaar)wegen (voorstel 7), zal worden gezien hoe dit is in te passen in de gebiedscontracten. In overleg met de contractanten die het bermbeheer voor de provincie uitvoeren zal worden gezien of, en op welke wijze, in 2019 is aan te sluiten bij de landelijke opschoondagen (voorstel 8). De mogelijkheden omtrent het opruimen van zwerfafval door recreanten en sporters in natuur- en recreatiegebieden (voorstel 9), zal in het regulier overleg aan terreinbeherende organisaties worden voorgelegd. Wij adviseren Provinciale Staten echter, gezien het voorgaande, geen uitvoering te geven aan de overige voorstellen die in het initiatiefvoorstel naar voren zijn gebracht.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

R.M. Bergkamp
provinciesecretaris

A.Th.H. van Dijk
voorzitter